

Samoizolacija in samoevalvacija

Četrta številka revije *Socialno delo* izhaja v času, ko se v globalnem svetu že več kot pol leta spopadamo s pandemijo virusne bolezni covid-19. Vsakdanje življenje, znane rutine in samoumevne poti so na lepem postale del našega motrenja in konstantnega spreminjanja. Zaskrbljeno premišljujemo o aktivnostih, ki so povezane z zaprtimi prostori, in preudarjamo, kako se bomo kot skupnost sposobni spoprijeti z ekonomskimi, kulturnimi in političnimi spremembami, ki jih ta posebna preizkušnja prinaša. V pol leta smo ponotranjili socialno distanco. Obrazne maske so skrile našo mimiko. Komunikacija poteka z uporabo informacijske tehnologije. Kot da se je svet spremenil v veliko virtualno sobo, v kateri sem sam/a, a ves čas povezan/a z vsem svetom. V takšnem ozračju sem sprejela v branje prispevke, ki so se natekli za tokratno številko. Kaj prinašajo?

Petra Videmšek v članku »Razvoj supervizije na področju socialnega varstva in uvajanje izobraževanja za supervizorke« piše o razvoju supervizije in njenem pomenu za socialno delo. Z retrospektivo izkušenj z učenjem o tej metodi in njeni uporabi v praksi pojasnjuje nekatere okoliščine uveljavljanja te metode v Sloveniji in tako bralcem in bralkam pomaga umestiti trenutek, ko je supervizija postala del izobraževanj, ki jih izvaja Fakulteta za socialno delo.

Podobno retrospektivno bi lahko brali tudi prispevek Bojane Mesec in Anžeta Jurčka. V članku z naslovom »Zgodovina in razvoj kompetenc v izobraževanju za socialno delo v Sloveniji« opišeta nekatere značilnosti razvoja študija za socialno delo v Sloveniji in nas spomnita na razvoj sistema kompetenc v obdobju prilagajanja pravilom bolonjske reforme. V empiričnem delu nas seznanita, kako se v sistemu petnajstih kompetenc orientirajo današnje študentke in študenti socialnega dela in kakšen je njihov vtis o lastnem znanju in pripravljenosti na strokovno delo.

Članek z naslovom »Načrtna in reflektirana uporaba tišine v socialnem delu« avtorja Gašperja Lesarja lahko prepoznamo kot poskus pojasnjevanja momenta v praksi. Na minimalističen način tišino izloči kot samostojen element dialoga in jo analizira z vidika izkušenj udeleženk podporne skupine.

O stiskah, ki jih doživljajo študentke in študenti v času študija pa pišeta tudi Teja Bakše in Michelle Risman v članku »Obremenitve in podpora pri študiju na Fakulteti za socialno delo«. Socialno delo je eden izmed najbolj stresnih poklicev, zato študentke in študenti upravičeno pričakujejo, da bodo imeli že med študijem priložnost spoznati, kako ohraniti dobro (duševno) zdravje, ustvarjati dobro delovno okolje in pravične odnose.

Članki ustvarjajo zanimiv mozaik misli, načel, idej, izkušenj, kritik. Spomnijo nas, da strokovnjaki nismo stroji in da smo morali svojo strokovnost zgraditi

v procesih učenja in izkušnje: supervizija, (samo)evalvacija strokovnih kompetenc, prepoznavanje lastnih zmožnosti, zavedanje o ustvarjanju vednosti in o začasnosti samoumevne realnosti, tišina in čas za premislek o vzgibih, o naših omejitvah in omejenosti, iskanje smiselnih rešitev. Prav umanjkanje vsega od naštetega pa z grozljivo natančnostjo razkrije poglobljena polemika z naslovom »Corona virus institutionalis – kronski institucionalni virus«, ki jo je v obdobju samoizolacije in kot aktualni prispevek napisal Vito Flaker. Zaostajanje v Sloveniji pri razvoju skupnostne skrbi za stare ljudi in vztrajanje v institucionaliziranem varstvu, organiziranem po načelih industrijske, množične proizvodnje, je v obdobju epidemije kulminiralo v velikem številu umrlih med tistimi, ki so se s koronavirusom okužili v domovih za stare. V prispevku razmišlja o okoliščinah tega dejstva in opozori, da trenutno javna retorika o dolgotrajni oskrbi nevarno beži iz konteksta dezinstitutionalizacije in ni zmožna prepoznati lastnih pasti, ki so za ljudi lahko usodne.

Na koncu ne smem pozabiti vabila k branju dveh knjižnih recenzij. Monografijo urednika Sreča Dragoša z naslovom *Enostavna ideja: univerzalni temeljni dohodek* je za nas prebral Milko Poštrak. Monografijo *Team creativity and innovation*, ki jo je uredila Roni Reiter-Palmon, pa nam predstavlja Tamara Rape Žiberna.

Prispevki tokratne številke torej vsak po svoje pozivajo k evalvaciji lastnih ravnanj, osebnih prepričanj, izkušnje in znanj, hkrati pa nas spomnijo, da smo ne glede na položaj v družbi čuteča in telesna bitja, vsi smo ranljivi in umrljivi.

Vera Grebenc, 31. avgust 2020